

ροχοπέδη στην ορθολογική ανάπτυξη του κατασκευαστικού κλάδου αποτελούν **χρόνιες παθογένειες** που δεν έχουν επιλυθεί και που **εξακολουθούν να ταλανίζουν την παραγωγή έργων** και, ασφαλώς, να οδηγούν σε μεγάλο κόστος και καθυστερήσεις τόσο τα ίδια τα έργα όσο και τη διαγωνιστική διαδικασία που προηγείται. Μάλιστα, φαίνεται πως, παρά τις κατά καιρούς νομοθετικές πρωτοβουλίες, οι ρυθμίσεις που ψηφίζονται για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου είτε μένουν ανενεργές, και επομένως αποτελούν «κενό γράμμα», είτε αποδεκνύονται ανεφάρμοστες στην πράξη.

ΟΠΣ - ΜΗ.ΤΕ.

Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί το **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Ηλεκτρονικού Μητρώου Συντελεστών Παραγωγής Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων (ΟΠΣ - ΜΗ.ΤΕ.)**, που αφορά τη διαδικασία επανάκρισης των εργοληπτικών εταιρειών. Η καθυστέρηση στην εφαρμογή του αγγίζει τα πέντε χρόνια και μόλις το τελευταίο διάστημα παρατηρείται κινητικότητα. Όπως επισήμανε για το ζήτημα σε πρόσφατη τοποθέτησή του στο πλαίσιο του συνεδρίου υποδομών και μεταφορών, ΓΤΣ 2024, ο κ. **Ζαχαρίας Αθουσάκης, πρόεδρος του ΣΑΤΕ (Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών)**, ο κατασκευαστικός κλάδος, που απαρτίζεται από 500 τεχνικές εταιρείες-μέλη του ΣΑΤΕ και 500 μελετητικές εταιρείες, έχει επισημανεί στο υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών τις σοβαρές δυσκολίες που προκαλούνται από την καθυστέρηση της εκκίνησης του προεδρικού διατάγματος περί των Μητρώων. «Δεσφάζομαι, ο κατασκευαστικός κόσμος δεν μπόρεσε να ενταχθεί μέχρι σήμερα στα επενδυτικά προγράμματα, παρόλο που ως εταιρείες έχουμε τη δυνατότητα να συγχωνευθούμε και να αποτελέσουμε έναν κρίκο της αλυσίδας, ισοδύναμο με αυτό των μεγάλων εργοληπτικών ομίλων της Τάξης», εξήγησε ο κ. Αθουσάκης.

«Εν τω ενόψει θα αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα του κλάδου, όπως είναι η λειτουργία ενός μόνιμου και δίκαιου μηχανισμού αναθεώρησης των τιμών των δημοσίων συμβάσεων έργων, αναλόγως των προϋπολογισμών των έργων», πρόσθεσε ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ, μεταφέροντας επίσης το αίτημα του κλάδου να **πρέπει να χρονολογούνται πληρωμών**, δεδομένου ότι τα έργα που εκτελούν οι τεχν-

Οι παθογένειες στο επίκεντρο

Χρόνια προβλήματα ταλανίζουν τα έργα

ΟΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚΟ ΡΟΥΣΣΑΝΟΓΛΟΥ

Ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης για την ομαλοποίηση της παραγωγής δημοσίων έργων παραμένουν ανεπίλυτα επί χρόνια

κές εταιρείες δικές και χαμηλότερης Τάξης αφορούν τις τοπικές κοινωνίες.

Απαρχειωμένα προβλήματα

Ένα από τα βασικά προβλήματα είναι ασφαλώς κι αυτό των **απαρχειωμένων προλογίων των υλικών**, με βάση τα οποία καθορίζονται και οι προϋπολογισμοί των διαγωνισμών, **δημιουργώντας σοβαρές σφραγίδες στην αγορά**. Όπως τόνισε η **κυρία Μαρία Τσιουμάνου, πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Συνδέσμων Εργοληπτικών Δημοσίων Έργων (ΠΕΣΣΕ-ΔΕ)**, «τα δημόσια έργα αποτε-

λούν το καλύτερο παράδειγμα για το πώς το κράτος μπορεί να βοηθηθεί έναν κλάδο. Ωστόσο δεν το κάνει, άρα γιατί δεν υπάρχει η απαραίτητη νομοθεσία, αλλά γιατί αυτή δεν εφαρμόζεται». Ενδεικτικό, σύμφωνα με την κυρία Τσιουμάνου, είναι το γεγονός ότι **ο νόμος για την αναθεώρηση των τιμών υπάρχει από τη δεκαετία του 1960, αλλά δεν εφαρμόζεται**. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει ένα οριστικό σύστημα αναθεώρησης των τιμών, κάτι που όμως δεν σηματά τις μικρές και τις μεσαίες εταιρείες από το να παλεύουν για να γλιτώσουν τις ζημιές, γεγονός το οποίο έχει

γίνει ανηλπιτό από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ακόμα ένα πρόβλημα, βάσει των όσων είπε η πρόεδρος της ΠΕΣΣΕΔΕ, είναι επίσης το γεγονός ότι **τα έργα δεν κοινοποιούνται σωστά**. Αυτό επηρεάζει σημαντικά τόσο τους προϋπολογισμούς των έργων, επομένως και τη δυνατότητα υλοποίησης από τις κατασκευαστικές εταιρείες, όσο και την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων.

Συνοπτικά ανέφερε ότι τα έργα υποφέρουν από κακή χρησιμοποίηση, τη μη εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για την τιμολόγηση και τις αποζημιώσεις των κατασκευα-

Ελλείψεις μελέτες, απουσία μηχανημάτων αναπροσαρμογής του κόστους των υλικών, με βάση το οποίο καθορίζονται οι προϋπολογισμοί των έργων και μη αξιολόγηση των τεχνικών εταιρειών επί χρόνια, συνθέτουν μέρος του παζλ των αναγκαίων παρεμβάσεων.

στών, καθώς και την αλαζονεία των αναδόχων αρχών. Σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις που χρειάζονται, τόνισε ότι είναι **απαραίτητο το Δημόσιο να ενισχυθεί με μηχανικούς**, καθώς οι υπηρεσίες είναι υποστελεχωμένες.

Με τη σειρά του, ο κ. **Κ. Γκολιόπουλος, πρόεδρος της ΠΕΔΑΜΕΔΕ (Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτικών Δημοσίων Έργων)**, έκανε λόγο για στασιμότητα από την πλευρά της Πολιτείας στην αντιμετώπιση των ζητημάτων που ταλανίζουν μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις. «Δεν είμαστε αντίθετοι στα εμβληματικά έργα, αυτά όμως δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει χρόνος για να συζητηθούν τα προβλήματα που εμποδίζουν τον εργοληπτικό κόσμο να δουλέψει σωστά», είπε ο κ. Γκολιόπουλος. Ψήφισμα με τον πρόεδρο της ΠΕΔΑΜΕΔΕ, υπάρχει η **αναγκαιότητα νομοθεσίας για τη σαφήνεια των τεχνικών έργων, αλλά και η επί της ουσίας αξιολόγηση των τεχνικών εταιρειών**. «Το υπουργείο για γρηγορίαι και δεν απαντά επαρκώς», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Έλλειμμα ώριμων και άρτιων μελετών

ΑΚΟΜΑ ΕΝΑ ΧΡΟΝΙΟ ΖΗΤΗΜΑ της διαδικασίας δημοπράτησης δημοσίων έργων είναι το έλλειμμα ώριμων και άρτιων μελετών. Ζήτημα που έθιξε η **πρόεδρος του ΣΕΓΜ (Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιρειών - Γραφείων Μελετών), κυρία Δέσποινα Καλλιδρόμου**. «Ένα έργο, για να φτάσει στην κατασκευή, θα πρέπει να φτάσει στο στάδιο της μελέτης. Ωριμες και άρτιες μελέτες οδηγούν σε άρτια υλοποίηση έργου. Μια μελέτη όμως, για να γίνει σωστά, θα πρέπει να είναι μέρος ενός στρατηγικού σχεδιασμού»,

τονίζει. Όπως διευκρίνισε, «ο κλάδος όσον αφορά τη θετικότητα του επιπέδου ωριμότητας σχετίζεται κυρίως με τη διαχείριση των έργων, με τις διαδικασίες υλοποίησης αυτών, καθώς και με την έγκαιρη παράδοσή τους». **Σε σχέση με το Ταμείο Ανάκαμψης, που ανέδειξε αυτές τις παθογένειες, είπε πως, όπως προέκυψε, «πολλά έργα εντάχθηκαν και απεντάχθηκαν, επειδή ακριβώς δεν υπήρξαν ώριμες μελέτες και ώριμος σχεδιασμός».** Σύμφωνα με την κυρία Καλλιδρόμου, «πρέπει να υπάρχει ολιστικός

σχεδιασμός, ένα πλαίσιο στο οποίο τα έργα έχουν μια συνέργεια, από τα οποία μερικά προηγούνται και μερικά έπονται. Να συμμετέχει ο πολίτης, η Πολιτεία, οι φορείς, ο κατασκευαστικός και ο μελετητικός τομέας και έτσι να γίνεται μια προτεραιοποίηση των έργων», εξήγησε.

Αναφορικά με τις κρίσιμες παραμέτρους που επηρεάζουν τη σωστή και άρτια εκπόνηση των μελετών, επισήμανε ότι «**εμείς μεταξύ άλλων θα θέλαμε ολοκληρωμένες και σαφείς προδιαγραφές του τεχνικού αντικειμέ-**

νου, έτσι ώστε να γίνει ελαχιστοποίηση των κινδύνων που μπορούμε να επηρεάσουμε την άρτια και ορθή εκτέλεση μιας μελέτης».

Ένα άλλο σημαντικό θέμα που έθεσε επί τάπητος είναι και οι πρόσφορες εργασίες που πρέπει να πραγματοποιούνται των μελετών. «Δηλαδή, όταν πια να προχωρήσεις ένα έργο, θα πρέπει να έχει γίνει η περιβαλλοντική αδειοδότηση, οι απολλοφωρίσεις, όλα, γιατί αυτά οδηγούν τελικά σε καθυστερήσεις και πολλές φορές σε ακυρώσεις έργων», είπε η πρόεδρος κλείνοντας.